e-ISSN : 2717-9052

ANKARA 2021

ANKARA ANADOLU VE RUMELİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ

Cilt/Volume: 2 Sayı/Issue: 3 YAZ / SUMMER 2021

AJARS

ANKARA'S JOURNAL OF ANATOLIA AND RUMELIA STUDIES

AJARS
ANKARA'S JOURNAL OF ANATOLIA AND RUMELIA STUDIES

Cilt/Volume:2 Sayı/Number:3 Yaz/Summer 2021
e-ISSN: 2717-9052

ANKARAD - Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, Yaz ve Kış olmak üzere yılda iki sayı olarak yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir.

AJARS - International Journal of Social Sciences is a double blind peer-reviewed international journal published twice a year Summer and Winter.

SAHİBİ / OWNER
Prof. Dr. Levent KAYAPINAR
leventkayapinar@hotmail.com
05353930212

DERGİ İLETİŞİM

Elmek / Email: ankaradergisi06@gmail.com

Genel Ağ / Web

https://www.ankaradergisi06.com/

KAPAK TASARIM / COVER DESIGN BY
Arda Ada YILMAZYAŞAR
Dr. Öğr. Üy. Hasan YILMAZYAŞAR
Prof. Dr. Levent KAYAPINAR

TARANDIĞIMIZ İNDEKSLER

MLA (Modern Language Association)-**ICI Index** (International Copernicus Index), **NSD** (Norwegian Register For Scientific Journals, Series And Publishers)-**Standford Libraries- NLClibrary** (Northern Lakes Colleges)-**TEİ** (Türk Eğitim İndeksi)-**ResearchBib-Haw Hamburg-Neu in der EZB-ASOS İndeks-İdeal Online**, **İSAM**, **ResearchGate, Google Scholar, ROAD-Colombus State University Libraries-KOBV** (Portal Kooperativer Bibliotheksverbund Berlin Brandenburg).....

© Ankara Anadolu ve Rumeli Araştırmaları Dergisi
©Ankara's Journal of Anatolia and Rumelia Studies
ANKARA

AJARS
ANKARA'S JOURNAL OF ANATOLIA AND RUMELIA STUDIES

3. SAYININ BAŞ EDİTÖRÜ / EDITOR IN CHIEF OF 3th ISSUE
Prof. Dr. Ayşe KAYAPINAR

EDİTÖR / EDITOR
Prof. Dr. Levent KAYAPINAR
Dr. Ökkeş NARİNÇ

Yardımcı Editör ve Sekreterya / Assistant Editor and Secretariat
Arş. Gör. Hatice ERDOĞAN

EDİTÖR KURULU / EDITORIAL BOARD
Prof. Dr. Emine ERDOĞAN ÖZÜNLÜ (Hacettepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Hülya TAŞ (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. İbrahim Ethem ATNUR (Milli Savunma Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet HACISALİHOĞLU (Yıldız Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Petru GOLBAN (Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi)
Prof. Dr. Yusuf AYÖNÜ (İzmir Ege Üniversitesi)
Prof. Dr. Zeynep ZAFER (Ankara Üniversitesi)
Doç. Dr. Aşkın KOYUNCU (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi)
Doç. Dr. Estella Antoaneta CİOBANU (Ovidius University of Constanta-Romanya)
Doç. Dr. Fatma Akkuş YİĞİT (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi)
Doç. Dr. Hakan KARAGÖZ (Süleyman Demirel Üniversitesi)
Doç. Dr. İbrahim Etem Çakır (Atatürk Üniversitesi)
Doç. Dr. İbrahim Kelağa AHMET (Trakya Üniversitesi)
Doç. Dr. Neriman HACISALİHOĞLU (İstanbul Üniversitesi)
Doç. Dr. Sevgi PARLAK (İstanbul Üniversitesi)
Doç. Dr. Zülfiye KOÇAK (Bitlis Eren Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Hasan YILMAZYAŞAR (Anadolu Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Sabri Can SANNAV (Trakya Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Ferhan Kırlıdökme Mollaoğlu (Trakya Üniversitesi)

DİL EDİTÖRLERİ
Prof. Dr. Petru GOLBAN
Arş. Gör. Derya BENLİ-Arş. Gör. Özge KARİP SEYREK

KİTAP İNCELEME YAYIN YÖNETMENİ / BOOK REVIEW EDITOR
Arş. Gör. Hatice ERDOĞAN

SAYFA DÜZENİ YAYIN YÖNETMENİ / LAYOUT EDITOR
Dr. Ökkeş NARİNÇ

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ / GENERAL MANAGER
Prof. Dr. Levent KAYAPINAR

AJARS
ANKARA'S JOURNAL OF ANATOLIA AND RUMELIA STUDIES

BİLİM VE DANIŞMA KURULU / SCIENCE AND ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Abdullah GÜNDOĞDU-Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Akif KİREÇÇİ-Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
Prof. Dr. Ali YAMAN-Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Prof. Dr. Cevdet YAKUPOĞLU-Kastamonu Üniversitesi
Prof. Dr. Cezmi ERASLAN-İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Cüneyt KANAT-Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Çiğdem ÜNAL-İzmir Katip Çelebi Üniversitesi
Prof. Dr. Dimitri KOROBEİNİKOV-ABD
Prof. Dr. Dragi GEORGİEV-Üsküp Üniversitesi
Prof. Dr. Erhan AFYONCU-Milli Savunma Üniversitesi
Prof. Dr. Ersin GÜLSOY-Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Fatma ACUN-Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Fehmi YILMAZ-İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Prof. Dr. Hale ŞIVGIN- Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Hamiyet SEZER-Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Hasan MERT-Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Hülya BOYANA-Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin ÇINAR-Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Prof. Dr. Hüseyin MEVSİM-Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. İdris BOSTAN-İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. İlker ALP-Trakya Üniversitesi
Prof. Dr. İvan RUSEV- Varna Ekonomi Üniversitesi
Prof. Dr. Krasimira MUTAFOVA- Veliko Tırnova Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Akif TURAL- Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet ERSAN-Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet KARAYAMAN-Uşak Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet ÖZ-Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet YAVUZERLER-Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa DAŞ-Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa EKİNCİKLİ- Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa Hamdi SAYAR-İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN-Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa TURAN-Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa TÜRKEŞ-Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Nejla GÜNAY-Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Nenad MOACANİN-Zagreb Üniversitesi
Prof. Dr. Neşe ÖZDEN-Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Nicolas VATİN- EPHE

AJARS
ANKARA'S JOURNAL OF ANATOLIA AND RUMELIA STUDIES

BİLİM VE DANIŞMA KURULU / SCIENCE AND ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Nuri KARAKAŞ-Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Orlin SABEV-Bulgar Bilimler Akademisi Sofya
Prof. Dr. Recep KARACAKAYA-İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Prof. Dr. Rositsa GRADEVA-Bulgaristan Amerikan Üniversitesi
Prof. Dr. Selda KAYA KILIÇ-Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Serdar SARISIR-Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Süleyman ÖZKAN-Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Tufan GÜNDÜZ-Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Turgut YİĞİT-Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Uğur DOĞAN-Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Ümit EKİN-Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Üçler BULDUK-Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Viorel DANAİTE-Bükreş Üniversitesi
Prof. Dr. Yasemin DEMİRCAN-Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Yunus KOÇ-Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Zeliha DEMİREL-Eskişehir Anadolu Üniversitesi
Doç. Dr. Aleksander FOTIC-Belgrad Üniversitesi
Doç. Dr. Alper ALP- Hacı Bayram Veli Üniversitesi
Doç. Dr. Arif SARI – Milli Savunma Üniversitesi
Doç. Dr. Birten ÇELİK-Orta Doğu Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Çağla Derya TAĞMAT-Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Dritan EGRO- Tiran Üniversitesi
Doç. Dr. Emine DİNGEÇ-Dumlupınar Üniversitesi
Doç. Dr. Esra ÖZSÜER-İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Fahri KILIÇ-Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Filiz ÇOLAK-Uşak Üniversitesi
Doç. Dr. Gergana GEORGİEVA-VelikoTırnova Üniversitesi
Doç. Dr. Güneş IŞIKSEL-İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Doç. Dr. H. Veli AYDIN-Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi
Doç. Dr. Halil Saim PARLATIR-İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
Doç. Dr. Hristiyan ATANASOV-Sofya Merkez Devlet Arşivleri
Doç. Dr. Marinos SARIYANNİS-Girit Akdeniz Araştırmaları Merkezi
Doç. Dr. Mehmet ERSAL-İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
Doç. Dr. Murat ÖZKAN-Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Mümin İSOV-Trakya Üniversitesi
Doç. Dr. Nuray ÖZDEMİR-Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Ömer METİN-Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Önder DUMAN-Ondokuz Mayıs Üniversitesi

AJARS
ANKARA'S JOURNAL OF ANATOLIA AND RUMELIA STUDIES

BİLİM VE DANIŞMA KURULU / SCIENCE AND ADVISORY BOARD

Doç. Dr. Paschalidis ANDROUDIS-Aristotales Üniversitesi
Doç. Dr. Sema KÜSKÜ-İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
Doç. Dr. Sinan GÜZEL-İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
Doç. Dr. Sıddık ÇALIK-Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Doç. Dr. Sırcan KATIC-Belgrad Tarih Enstitüsü
Doç. Dr. Mustafa UYAR-Ankara Üniversitesi
Doç. Dr. Stefka PIRVEVA-Bulgar Bilimler Akademisi Sofya
Doç. Dr. Süleyman POLAT-Dumlupınar Üniversitesi
Doç. Dr. Tatjana KATIC-Belgrad Tarih Enstitüsü
Doç. Dr. Tülay METİN-Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. Ü. Gülsüm POLAT- Dumlupınar Üniversitesi
Dr. Öğr. Üy. Beycan HOCAOĞLU-İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üy. Bilge KAYA YİĞİT-Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Dr. Öğr. Üy. Hasan DEMİRHAN-Kırklareli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üy. Kader ÖZLEM-Uludağ Üniversitesi
Dr. Öğr. Üy. Meral ORTAÇ-Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Dr. Öğr. Üy. Nilgün Nurhan KARA-İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üy. Nuri ADIYEKE-Dokuz Eylül Üniversitesi
Dr. Öğr. Üy. Özgür KOLÇAK-İstanbul Üniversitesi
Dr. Öğr. Üy. Rüstem BOZER-Ankara Üniversitesi
Dr. Öğr. Üy. Sabri ÖZÇAKIR-Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Dr. Öğr. Üy. Selahattin BAYRAM-İstanbul Üniversitesi
Dr. Öğr. Üy. Şebnem PARLATIR-İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
Dr. Anca POPESCU-Bükreş Üniversitesi
Dr. Dragana AMEDOSKİ-Belgrad Tarih Enstitüsü
Dr. Georgi ZELENGORA- Sofya
Dr. Nadejda VASİLEVA-Trakya Üniversitesi
Dr. Nevena GRAMATİKOVA-Sofya
Dr. Nevena NEDELÇEVA-Tırnova
Dr. Betül ÖZCAN BALKIR- Yozgat Bozok Üniversitesi
Dr. Uğur ÖZGÜR-Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi

OKUR YORUMLARI / LETTRES

Lütfen yayımlanan yazılar hakkındaki yorum, görüş ve önerilerinizi dergi editörlerine gönderiniz:

Prof. Dr. Levent KAYAPINAR: leventkayapinar@hotmail.com

Prof. Dr. Ayşe KAYAPINAR: akayapinar66@hotmail.com.tr

Dr. Ökkeş NARİNÇ : onarinc@nku.edu.tr

Readers are highly encouraged to express their comments, views or suggestions on published articles to the editors:

Prof. Dr. Levent KAYAPINAR: leventkayapinar@hotmail.com

Prof. Dr. Ayşe KAYAPINAR: akayapinar66@hotmail.com.tr

Dr. Ökkeş NARİNÇ : onarinc@nku.edu.tr

Ankara Anadolu ve Rumeli Araştırmaları Dergisi
Ankara's Journal of Anatolia and Rumelia Studies
ANKARAD-AJARS
https://www.ankaradergisi06.com/

Sosyal Medya Hesaplarımız

https://twitter.com/ankaraarast

ANKARAD / AJARS
ANKARA ANADOLU VE RUMELİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
ANKARA'S JOURNAL OF ANATOLIA AND RUMELIA STUDIES

Sayı / Number : 3	Yaz / Summer 2021
e-ISSN: 2717-9052	ankaradergisi06@gmail.com

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

MAKALELER-İNCELEMELER / ARTICLES-RESEARCHES

ADIYEKE Nuri: Nüfus Mübadelesi İle Türkiye'ye Gelen Selanik Şeriye Sicilleri / Kadi Records of Thessaloniki Brought to Turkey During The Population Exchange ……..……..**1-16**

BAŞARIR Özlem: Osmanlı Hanedan Kadınlarının Çiftliklerinin taşra Yönetim Organizasyonundaki Yeri Üzerine Bazı Mülahazalar / Some Information On The Provincial Administrative Status Of The Farms By Women In The Ottoman Dynasty……..……..……..**17-38**

KÖSEOĞLU Tülay: Kızıl Rusya'da Milliyetler Siyaseti – Türkistan Örneği / Politics of Nations in Red Russia Turkistan Example……**39-53**

VASİLİKİOTOU Maria (Meryem BATAN): Savaşta ve Barışta Bir Yunan Gemisi: Averof-Yunan Kaynakları Üzerinden Bir Analiz / *Averof*, A Greek Ship in War And Peace: An Analysis of Greek Sources……..**55-88**

GOLBAN Petru: Nature As A Mode of Existence: Dualism, Escapism, Pantheism, and Co-Authorship in English Romantic Poetry / Bir Varoluş Biçimi Olarak Doğa: İngiliz Romantik Şiirinde İkilik, Kaçış, Panteizm ve Eş-Yazarlık……..……..**89-110**

GÜLER Nazenin Saadet: Muhasebe Defterlerine Göre İstanbul'daki II. Bâyezid Külliyesi'nin Maddi Destek Sağladığı Kurumlar / Institutions That Received Financial Support from Bâyezid II Social Complex in Istanbul: Temples, Dimetoka Dungeon and Avlonya Castle ……**111-128**

SARIÇİÇEK Sertaç: Safevî Kuşatma Savaşlarında Kullanılan Sahra Tahkimatları / Field Fortifications in Safavid Siege Warfare……**129-149**

ÖZGÜR Uğur: Dede Korkut'un Üçüncü Nüshasında Geçen Olumsuzluk ve Yokluk Biçimleri / Negative and Absence Forms Used in The Third Copy of Dede Korkut……..……..**151-172**

ANKARAD / AJARS
ANKARA ANADOLU VE RUMELİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
ANKARA'S JOURNAL OF ANATOLIA AND RUMELIA STUDIES

Sayı / Number : 3	Yaz / Summer 2021
e-ISSN: 2717-9052	ankaradergisi06@gmail.com

ÇEVİRİLER / TRANSLATIONS

NARİNÇ Ökkeş: 1844-1944 Yılları Arasında Bulgaristan'da Yayınlanan Türkçe Gazeteler / Български Периодичен Печат 1844-1944-Анотиран Библиографски Указател Том III / Turkish Newspapers Published in Bulgaria Between 1844-1944……....**173-200**

OLGU SUNUMU

AYGÜN CENGİZ Serpil - ERARSLAN Gamze Merve: Prof. Dr. İlhan Başgöz'ün Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde Düzenlenen Cenaze Töreni / The Funeral of Prof. Dr. İlhan BAŞGÖZ at The Faculty of Languages, History and Geography at Ankara University ……**201-223**

KİTAP TANITIMI/ BOOK REVIEW

KAHRAMAN Cahit: Nadezhda Vasileva Vasileva, The Rivalry Between Russia And Great Britain İn Eastern Rumelia 1878-1885(Rusya ve Büyük Britanya'nın Doğu Rumelia Rekabeti 1878-1885), İstanbul: Yeditepe, 2020, ISBN: 978-625-7705-02-8……**225-239**

BELGELER / DOCUMENTS

PEHLİVAN Yunus Emre: Alman Askeri ve Almanya'da Hayat-ı Askeriye Avanzâde Mehmed Süleyman / The German Soldier And Military Life in Germany Avanzâde Mehmed Süleyman ……**241-278**

YAYIN İLKELERİ

ANKARAD / AJARS
ANKARA ANADOLU VE RUMELİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİ
ANKARA'S JOURNAL OF ANATOLIA AND RUMELIA STUDIES

ANKARAD, 2021; 2(3):201-223	ankaradergisi06@gmail.com
e-ISSN: 2717-9052	**DOI**:

OLGU SUNUMU

PROF. DR. İLHAN BAŞGÖZ'ÜN ANKARA ÜNİVERSİTESİ DİL VE TARİH-COĞRAFYA FAKÜLTESİ'NDE DÜZENLENEN CENAZE TÖRENİ*

Serpil AYGÜN CENGİZ ** **Gamze Merve ERARSLAN*****

Öz: Halkbilim (folklor) alanında çok önemli çalışmaları olan (Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi 1944 yılı mezunu ve aynı Fakülte'den 1949'da Türkiye'nin folklor alanındaki ikinci doktora derecesini alan, 1997 yılında Indiana Üniversitesi'nden emekli) Prof. Dr. İlhan Başgöz 13 Nisan 2021 tarihinde vefat etti. 15 Nisan 2021 tarihinde Prof. Dr. İlhan Başgöz için Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Farabi Salonu fuayesinde cenaze töreni düzenlendi. Cenaze, Ankara Kocatepe Camii'nde cenaze namazının ardından Ankara Cebeci Asri Mezarlığı'na defnedildi. Bu metin, Prof. Dr. İlhan Başgöz için AÜ DTCF'de düzenlenen cenaze töreninde yapılan konuşmalardan oluşmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İlhan Başgöz, Cenaze Töreni, Folklor, Halkbilimi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Ankara Üniversitesi

THE FUNERAL OF PROF. DR. İLHAN BAŞGÖZ AT THE FACULTY OF LANGUAGES, HISTORY AND GEOGRAPHY AT ANKARA UNIVERSITY

Field of folklore, graduated from the Faculty of Languages, History and Geography at Ankara University in 1944 and received Turkey's second doctorate degree in folklore in 1949. He retired from Indiana University (USA) in 1997. Prof. Dr. İlhan Başgözdied on April 13, 2021. On April 15, 2021, a funeral was held for Prof. Dr. İlhan Başgözin the foyer of Farabi Hall of the Faculty of Languages, History and Geography at Ankara University. He was buried in the Cebeci Asri Cemetery in

* 13 Nisan 2021 tarihinde vefat eden Prof. Dr. İlhan Başgöz'ün AÜ DTCF'sinde düzenlenen cenaze töreninde yapılan konuşmalardan oluşan bu metin (AÜ DTCF Halkbilimi Bölümü öğretim üyesi) Prof. Dr. Serpil Aygün Cengiz (ORCID: 0000-0001-7448-4317, serpilayguncengiz@gmail.com) ve (AÜ DTCF Halkbilim Bölümü 2017 yılı mezunu) Gamze Merve Erarslan (ORCID: 0000-0002-6294-1610, g.m.erarslan@hotmail.com) tarafından yayına hazırlanmıştır. Cenaze töreninin video kaydı *YouTube Kulaklı Orman Baykuşu* kanalında https://youtu.be/QKsdmggM9Lo adresinden, cenaze töreninin fotobelgeseli ise aynı kanalda https://youtu.be/Nqz45LXwK20 adresinden izlenebilmektedir.

** Prof. Dr., AÜ DTCF Halkbilimi Bölümü, ORCID: 0000-0001-7448-4317, serpilayguncengiz@gmail.com,

*** ORCID: 0000-0002-6294-1610, g.m.erarslan@hotmail.com

Başvuru/Submitted: 02.05.2021 Kabul/Accepted: 04.05.2021

Ankara after the funeral prayer at Ankara Kocatepe Mosque. This text consists of speeches given at the funeral held at Ankara University Faculty of Languages, History and Geography.

Key Words: İlhan Başgöz, funeral, folklore, Faculty of Languages, History and Geography, Ankara University

Extended Abstract: Prof. Dr. İlhan Başgöz, a distinguished professor in the field of folklore, graduated from Ankara University Faculty of Languages, History and Geography in 1944 and received his doctorate degree in the field of folklore at the same university. He retired from Indiana University (USA) in 1997. Prof. Dr. İlhan Başgözdied on April 13, 2021. On April 15, 2021, a funeral was held for Prof. Dr. İlhan Başgözin the foyer of Farabi Hall of the Faculty of Languages, History and Geography of Ankara University. He was buried in the Cebeci Asri Cemetery in Ankara after the funeral prayer at Ankara Kocatepe Mosque. This text consists of speeches given at the funeral held at the Faculty of Languages, History and Geography of Ankara University.

Prof. Dr. İlhan Başgöz's doctorate dissertation titled "Turkish Biographic Folktales (Characters, Structure, Minstrels' Relations to Their Work)" was completed in 1949 and it was the second doctorate thesis in the field of folklore in Turkey. Immediately after that, he taught literature at Tokat High School for two years, and then decided to live abroad because of various difficulties that he experienced. He first moved to England, then to the United States, where he worked at the University of California, then at Indiana University, where he worked until his retirement as Emeritus Professor in 1997. After his retirement, he returned to Turkey and taught at Bilkent University, Van Yüzüncü Yıl University and Middle East Technical University. He is the author of the following important books on folklore: ***Turkish Folklore Reader*** (1971, Bloomington, Indiana University Uralic and Altaic Series Publications), ***A Corpus of Turkish Riddles*** (with Andreas Tietze, 1973, Berkeley, University of California Press), ***Studies in Turkish Folklore*** (with Mark Glazer, 1978, Bloomington, Indiana University Turkish Studies Series Publications), ***Folklor Yazıları*** (1986, İstanbul, Adam Yayınları), ***Educational Problems in Turkey*** (with Harold E. Wilson, 1997, Routledge), ***Âşık Ali İzzet Özkan*** (1994, İstanbul, Pan Yayınları) ve ***İzahlı Türk Halk Şiiri Antolojisi*** (2014, İstanbul, Pan Yayınları). ***Gemerek Nire Bloomington Nire Hayat Hikâyem*** (2017, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları) is the book in which Prof. Dr. İlhan Başgöz tells his own life story. There is a biographical interview work done with İlhan Başgöz, titled ***Kardeşliğe Bin Selâm - İlhan Başgöz ile Söyleşi*** (Eds.: Gönül Pultar, Serpil Aygün Cengiz, 2003, İstanbul, Tetragon Yayınları).

Prof. Dr. İlhan Başgöz is also the founder of Turkey's first folklore summer school, which lasted from 1997 until the mid-2000s (in the village of Güre, Akçay district of Balıkesir). He received the Ministry of Culture's

Distinguished Service Award in 1997, the Hacı Bektaş Veli Friendship and Peace Award in 2000, the TÜBA Science Award in 2004, Indiana University's Bicentennial Medal in 2019.

His funeral was held on April 15, 2021, at the Faculty of Languages, History and Geography at Ankara University. Nine people spoke at the funeral. Prof. Dr. Serpil Aygün Cengiz, the Head of Folklore Department was the first speaker at the funeral. She briefly presented the life of Prof. Dr. İlhan Başgöz and stated that Prof. Dr. İlhan Başgöz was one of the Folklore Department's first academics at Ankara University. The second speaker was the Dean of the Faculty, Prof. Dr. Levent Kayapınar, who reminded everyone that Prof. Dr. İlhan Başgöz was one of the first students to study in 1940 in this first historical building where the Faculty began its education and he also said that Prof. Dr. İlhan Başgöz was trained by very important teachers such as Pertev Naili Boratav, Tahsin Banguoğlu and Abdülbaki Gölpınarlı. Following his education at the Faculty, Başgöz told the world about the most important values of Turkey, including Köroğlu, Karacaoğlan, Nasreddin Hodja and Yunus Emre. Then Prof. Dr. Necdet Ünüvar, the Rector of Ankara University, gave a speech about Prof. Dr. İlhan Başgöz. Prof. Dr. Necdet Ünüvar said that Prof. Dr. İlhan Başgöz was a globally recognized, respected folklorist, and added that he was honored for his affords in arranging an air ambulance service so that Prof. Dr. İlhan Başgöz, who had health problems, could come to Turkey from the United States of America. Prof. Dr. Necdet Ünüvar also said that Prof. Dr. İlhan Başgöz would live as long as the Faculty of Languages, History and Geography at Ankara University exists.

Dr. Balım Sultan Yetgin, a student and assistant of Prof. Dr. İlhan Başgöz thanked the Turkish Ministry of Health, the Turkish Ministry of the Interior, the Rector, and all the friends, students, colleagues of Prof. Dr. İlhan Başgöz for their support. Metin Turan, the Head of the Foundation of Folklore Researchers, said that Prof. Dr. İlhan Başgöz worked until his death having two unpublished files about Turkish folklore in his computer. Yusuf Şaylan, a retired worker, read a poem written by Ali Ekber Ataş for İlhan Başgöz. Cemil Kurt, a lecturer at Ankara University Turkish and Foreign Languages Application and Research Centre, said that everyone had been going through very emotionally busy days and it was an honor for him to know Prof. Dr. İlhan Başgöz. Prof. Dr. Hayriye Erbaş, the Head of Sociology Department, said that we should take care of the values in Turkey and this was the only way tradition could be formed in academia. Prof. Dr. Barış Şimşek, a close relative of Prof. Dr. İlhan Başgöz, talked about a children's book written by Prof. Dr. İlhan Başgöz which he would never forget.

Prof. Dr. İlhan Başgöz Hakkında

Halkbilim (folklor) alanında çok önemli çalışmaları olan Prof. Dr. İlhan Başgöz 13 Nisan 2021 tarihinde vefat etti. 15 Nisan 2021 tarihinde Prof. Dr. İlhan Başgöz için Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Farabi Salonu fuayesinde cenaze töreni düzenlendi. Cenaze, Kocatepe Camii'nde öğle namazını müteakip kılınan cenaze namazının ardından Ankara Cebeci Asri Mezarlığı'na defnedildi. Bu metin, Prof. Dr. İlhan Başgöz için AÜ DTCF'de düzenlenen cenaze töreninde yapılan konuşmalardan oluşmaktadır.

1923 doğumlu olan Prof. Dr. İlhan Başgöz 1940 yılında kaydolduğu Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden 1944 yılında mezun oldu. 1944-1949 yılları arasında Prof. Pertev Naili Boratav'ın yanında ilmî yardımcı olarak çalıştı. 1949 yılında "Biografik Türk Halk Hikâyeleri (Kahramanları, Teşekkülleri, Saz Şairlerinin Eserlerile Münasebeti" başlıklı doktora tez çalışmasını tamamladı. Hemen ardından iki yıl Tokat Lisesi'nde edebiyat öğretmenliği yaptı ve ardından yaşadığı çeşitli sıkıntılar sonucunda yurtdışında yaşamaya karar verdi. Önce İngiltere'ye, oradan Amerika Birleşik Devletleri'ne geçerek Kaliforniya Üniversitesi'nde çalışmış, ardından 1965 yılında Indiana Üniversitesi'ne girmiş ve 1997 yılında Emeritus Profesör olarak emekli olana kadar burada çalışmıştır. Emekli olduktan sonra Türkiye'ye dönmüş ve Bilkent Üniversitesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde dersler vermiştir.

Turkish Folklore Reader (1971, Bloomington, Indiana University Uralic and Altaic Series Publications), ***A Corpus of Turkish Riddles*** (Andreas Tietze ile birlikte, 1973, Berkeley, University of California Press), ***Studies in Turkish Folklore*** (Mark Glazer ile birlikte, 1978, Bloomington, Indiana University Turkish Studies Series Publications), ***Folklor Yazıları*** (1986, İstanbul, Adam Yayınları), ***Educational Problems in Turkey*** (Harold E. Wilson'la birlikte, 1997, Routledge), ***Âşık Ali İzzet Özkan*** (1994, İstanbul, Pan Yayınları) ve ***İzahlı Türk Halk Şiiri Antolojisi*** (2014, İstanbul, Pan Yayınları) gibi halkbilimi (folklor) alanında değerli yayınların sahibidir. Prof. Dr. İlhan Başgöz'ün kendi hayat hikayesini anlattığı ***Gemerek Nire Bloomington Nire Hayat Hikâyem*** (2017, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları) adlı kitabı ile kendisiyle yapılmış bir nehir söyleşi çalışması olan ***Kardeşliğe Bin Selâm - İlhan Başgöz ile Söyleşi*** (haz.: Gönül Pultar, Serpil Aygün Cengiz, 2003, İstanbul, Tetragon Yayınları) adlı kitap da bulunmaktadır.

Prof. Dr. İlhan Başgöz 1997 yılından 2000'li yılların ortalarına kadar (Balıkesir'in Akçay ilçesi Güre köyünde) süren Türkiye'nin ilk folklor yaz okulunun da kurucusudur. 1997 yılında Kültür Bakanlığı Üstün Hizmet Ödülü, 2000 yılında Hacı Bektaş Veli Dostluk ve Barış Ödülü, 2004 yılında

TÜBA Bilim Ödülü ve 2019 yılında aldığı aldığı Indiana Üniversitesi 200. Yıl Madalyası ödülü bulunmaktadır.[1]

Prof. Dr. İlhan Başgöz'ün cenazesi[2]
(15 Nisan 2021, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Farabi Salonu Fuayesi)

Prof. Dr. Serpil Aygün Cengiz: Bugün 15 Nisan 2021. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Farabi Salonu Fuayesi'nde iki gün önce vefat etmiş olan Hoca'mız Prof. Dr. İlhan Başgöz'ün cenazesiyle birlikteyiz.

[1] Prof. Dr. İlhan Başgöz hakkında yayımlanmış eserlerin önemli bir bölümüne (telif hakları nedeniyle sitede künyesi verilen iki çalışma dışında) tam metin olarak http://sedatveyisornek.humanity.ankara.edu.tr/ilhan-basgoz/ adresinden ulaşılabilmektedir.

[2] "Prof. Dr. İlhan Başgöz'ün Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde Düzenlenen Cenaze Töreni" başlıklı bu yazıda yer alan fotoğrafları çeken AÜ DTCF Halkbilimi Bölümü öğrencileri **Gamze Merve Erarslan**, **Nevruz Eylül Akın**, **Erhan Korkmaz**, **Elif Abuşoğlu**, **Şehmus Koç** ile AÜ DTCF Halkbilimi Bölümü öğretim elemanı Araş. Gör. **Zeynep Nagihan Kahveci**'ye ve cenaze törenindeki konuşmaların ses kaydını yapan Ankara Üniversitesi Bülteni Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Öğr. Gör. **Özkan Kıymaz**'a teşekkür ediyoruz.

Prof. Dr. İlhan Başgöz Hoca'm, 2015 yılındaki bir görüşmemizde yaşam öyküsünden kim bilir kaçıncı kez bize söz etmeye hazırlanırken "Söze başlamak daima zordur" demişti. Haklıydı.

Doksan sekiz yıla yayılan bu olağanüstü zenginlikteki yaşam burada kısaca nasıl anlatılabilir?...

İlhan Başgöz, doksan sekiz yıl önce Sivas Gemerek'te, kendi deyişiyle, arpalar biçilirken doğmuştur. İlkokulun ilk yıllarını kendisinin de diğer çocuklarla birlikte "Efendi" diye hitap ettiği babası Muallim Hasan Efendi'nin çalıştığı okulda okur. Babasının -neden olduğu bilinmeyen bir şekilde- görevden alınmasıyla İlhan'ın ailesi Hasan Efendi'nin yaylı arabasına binip Sivas'a göç eder. Sivas'ta çocukken İlhan'ın en sevdiği şeylerden biri geceleri Gül Nene'nin gelmesi ve Gül Nene'nin bir yandan renkli iplerle çorap örerken bir yandan da çocuklara masal anlatmasını dinlemektir. İlhan Başgöz seneler sonra Gül Nene'nin masallarından ikisini folklorist Richard Dorson'un *Folk Tales Told Around the World* adlı kitabı için çevirecektir. İlhan Hoca ömrü boyunca kendi yaşamından, kendi hamurundan malzemeyi folklor çalışmalarında kullanacaktır zaten.

Sivas Lisesi'nde aldığı eğitimin ardından, yoksulluk nedeniyle neredeyse bulabildiği bütün yatılı okulların sınavlarına girer. Nihayetinde Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü burslu kazanır. 1940 yılında öğrencisi olduğu fakülteden 1944'te mezun olur. Lisans mezuniyetinin ardından Pertev Naili Boratav'ın yanında onun ilmi yardımcısı, bugünün araştırma görevlisi olur. Ne yazık ki İlhan Hoca doktorasını tamamlayamadan Hoca'sı Boratav Fakülteden uzaklaştırılmış, Türk Halk Edebiyatı ve Folkloru Kürsüsü'nün bütçesi kesildiği için de kadrosuna geri dönememiştir. İlhan Başgöz doktorasını 1949'da Boratav Hoca'sı olmadan tamamlar. Fakültedeki görevi de devam edemez. 1950 yılında iki yıl boyunca, işten çıkartılana kadar Tokat'ta edebiyat öğretmenliği yapar. 1953'te yedek subay okulundayken tutuklanır. Hapishane, sürgün, işsizlik yılları derken yurtdışından bir burs imkanıyla ailesiyle birlikte önce İngiltere'ye, oradan Amerika Birleşik Devletleri'ne gider. 1997'de Indiana Üniversitesi'nden emekli olana kadar da orada çalışır, üretir.

Prof. Dr. Serpil Aygün Cengiz
(Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Halkbilimi Bölümü Başkanı)

Indiana Üniversitesi'ndeyken İlhan Başgöz derlediği metinleri Amerika'da öğrendiği kuramlarla yorumlayarak yayımlamayı başarır. Örneğin Âşık Müdami'nin hikayeciliğini performans kuramıyla anlatır ve çok ilgi çeker. Bu sonradan onun Amerika'nın en önemli folklor ödülü almasına götüren yolun da başlangıcıdır. William *Bascom*'un *folklorun dört işlevi* yaklaşımını işlevselci kuramla ele alır ve folklorun protesto özelliğini de tartışmaya açar ki bugün bile çok eski yazı olmasına rağmen referansla hala kullanılan önemli bir metindir. Derlenen malzemeye kuramsal perspektifle bakıp yorumlayan Türkiye'nin ilk halkbilimcilerinden olduğu için İlhan Başgöz çok önemli bir folklorcudur.

74 yaşında emekli olduğunda da hiç durmamış, Türkiye'de Van'da ve Ankara'da çeşitli üniversitelerde ders vermeye, öğrenci yetiştirmeye devam etmiştir.

Ben, İlhan Başgöz Hoca'mla Balıkesir'in Akçay ilçesinin Güre köyünde 1997 yılında düzenlediği ilk folklor yaz okulunda tanışmıştım. O tarihte başlayan iletişimimiz hiç kopmadan bugüne kadar sürdü. Hoca'mın 2000'li yıllara kadar devam ettirdiği bu yaz okulunun benim üzerimdeki etkisi antropolojik folklor ve halk edebiyatı alanlarını zihnimde bütünleştirmemi sağlamasından geliyor. İlhan Başgöz, köylünün içindeki kentliyi, kentlinin içindeki köylüyü görmemi sağlayan kişidir, folklor alanına bütüncül bakışımı çeyrek asır önce belirleyen kişidir.

Hoca'mı buradan, *yanı demirden köprü, önü bir sıra kavak* olan Fakültesindeki, Ankara'sındaki yaşamının ilk on yılında yediği içtiği ayrı

gitmeyen, en yakın arkadaşı Enver Gökçe'nin dizeleriyle[3] uğurlamak istiyorum:

Ah.. bir alıp satıcı gönlüm var gezer çarşı çarşı,
Başım güneşe düşmüş yanmayı öğrenir.
Nolur böyle duradursun cama güneşe karşı,
Gönül her yerde bir kardeşim güzel her yerde bir..
…
Düştüm bir öylesi çekilmez derde,
Ne ölümü düşünürdüm, ne yaşamak korkusu,
Ne sır aradım her şeyde, ne gariplik var serde,
Ne kara sevda, ne sevmek ne sevilmek arzusu
Artık her şarkı dokunur bana bu şehirde…

Hoca'mla, o çok sevdiği Fakültesinde vedalaşıyoruz…

Hoca'mızı uğurlamak üzere Fakültemiz Dekanı Prof. Dr. Sayın Levent Kayapınar konuşmalarını yapacaklar şimdi. Buyurunuz, Hoca'm.

Prof. Dr. Levent Kayapınar: Efendim, bugün Türk halkbiliminin dünyadaki en büyük temsilcilerinden birisi İlhan Başgöz Hoca'mız için bir arada bulunuyoruz. İlhan Başgöz Hoca'mız 1940 yılında bu Fakülte'de Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'ne kaydını yaptırdığı zaman biz de ilk eğitime başladığımız Evkaf Apartmanı'ndan buraya taşınmıştık ve İlhan Başgöz bu binanın ilk öğrencilerinden olmuştu. İlhan Başgöz bu binada eğitim ve öğretime başladığı zaman 1941 yılında ilk defa *I. Türk Coğrafya Kongresi* bu binada, bu fuayede ve bu Farabi Salonu'nda gerçekleştirildi. 1942 yılında ilk Türkiye gezileri yine dönemin Dekanı [Şevket Aziz] Kansu'nun önderliğinde Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi *Türkiye Gezileri*'ni başlattı ve Kars'a gidildi. İlk *Türkiye Gezisi*'ne Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi olarak Kars'ta başladık. Yine 1943 yılında *III. Türk Tarih Kongresi* yine bu fuayede ve bu salonda, bu Fakültede gerçekleştirildi.

İlhan Başgöz Hoca'mız bu bilimsel ortam içinde yetişti. Kendisi bir bakıma çok şanslıydı, çok iyi hocaları oldu. Bugün bile alanında temel otorite kabul edilen Abdülbaki Gölpınarlı'dan Divan edebiyatı dersleri aldı. Filoloji ve Türk dili derslerini -Milli Eğitim Bakanlığı da yapacak daha sonra- Tahsin Banguoğlu'ndan aldı ve halkbilim derslerini ise kendisini çok etkileyecek Pertev Naili Boratav'dan aldı. Aldığı bu dersleri kendisi daha sonra şöyle tanımlayacaktır: "Dil Tarih'te aldığım usül, Amerika'ya gittiğimde bilimsel

[3] Serpil Aygün Cengiz konuşmasında, Enver Gökçe'nin "Bir Alıp Satıcı Gönül" şiirinden bir bölümü alıntılarken şiirde yer alan ilk bölümdeki dizelerle son bölümdeki dizelerin yerlerini değiştirerek seslendirmiştir.

usul olduğunu anladım." diyecektir. Yani çalışmalarının temel özelliklerini, metodolojiyi bu Fakültede, bu hocalardan temin etmiştir.

Doktoraya başladığı Pertev Naili Boratav'ın daha sonra Fakülte'den ayrılmak zorunda kalması üzerine doktorasını Mehmet Fuat Köprülü'nün denetiminde ve olumlu görüşüyle tamamlayacaktır. Fuat Köprülü belki de Pertev Naili Boratav'ın da Hoca'sı olarak onun hakkında olumlu görüşler beyan etmiş ve gelecekte istikbali olan bir bilim adamı olarak tanımlamıştır. Aynı bilimsel tavrını bu doktora jürisi sırasında İlhan Başgöz için de gerçekleştirdi. Elbette İlhan Başgöz'ün vasıfları ve kişiliği kadar, onun çalıştığı alanın, halkbilimin ne kadar önemli olduğunu ve bir ülkenin değerleri bakımından son derece önemli olduğunu ilk kavrayan bilim adamlarından bir tanesiydi Mehmet Fuat Köprülü; çünkü o, Pertev Naili Boratav ve İlhan Başgöz'den önce [*Türk Edebiyatında*] *İlk Mutasavvıflar* adlı çalışmasında menâkıbnâmeleri, Karacaoğlan'ı, bilmecelerin, halk efsanelerinin önemini kavramıştı ve bunlar üzerinde çalışacak insanların bu kültüre verebileceği çok şey olduğunu önceden görmüştü.

Prof. Dr. Levent Kayapınar
(Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dekanı)

İlhan Başgöz Hoca'mız ise Amerika'ya gittiğinde bu rivayetlerin, bu anlatımların bilim açısından ne kadar önemli olduğunu, şüphe içine düşen bazı Batılılara, işte bu menâkıpnâmelerde, Velâyetnamelerde gerçekdışı, metafizik olaylar da var. Bunlar bilimsel olarak kabul edilebilir mi diye tartışmalarda şöyle bir olayı anlatmıştır: "Kars'ta, Aslı ile Kerem'in hikayesini anlatan anlatıcıya çok etkilenen bir dinleyici Kerem'in ölüm sahnesi geldiği zaman, 'Kerem'i öldürürsen ben de seni öldürürüm' diye çıkıştığı zaman, anlatıcı korku içinde, 'Dur bakalım, onu diriltiriz' diyerek Hızır Aleyhisselâm'ı

hikayeye dahil ederek olayı anlatıyordu." Dolayısıyla bir edebiyat tarihçisi için bir kaynağın ilki çok önemlidir, fakat halkbilimci için versiyonları da o derece önemlidir; çünkü anlatıcıyı, dinleyeni ve toplumu o versiyonun içine çeker ve tepkisini anlatır. İşte Hoca'mız bize Türkiye'nin en önemli değerlerini, Köroğlu'nu, Karacaoğlan'ı, Nasreddin Hoca'yı ve içinde bulunduğumuz Yunus Emre'yi anlattı. Kendisine ne kadar teşekkür etsek azdır. Mekanı cennet olsun, ruhu şad olsun, efendim. Sağ olun, var olun.

Prof. Dr. Serpil Aygün Cengiz: Hoca'mızı uğurlamak üzere Üniversite Rektörümüz Prof. Dr. Sayın Necdet Ünüvar konuşmalarını yapacaklar. Buyurunuz, efendim.

Prof. Dr. Necdet Ünüvar: Değerli Hocalarım, sizi saygı ve muhabbetle selamlıyorum. Malumunuz, 14 Ağustos 2020 tarihinde Rektörlük görevine başladım. Başladığım hafta bir Hoca'mızdan bir mektup geldi, bir mektup bırakılmış, bir de randevu talebi var. Mektupta enteresan bir şeyden bahsediyordu. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nde okumuş, daha sonra İngiltere ve Amerika'ya gitmiş, dünya çapında bir folklorcu, folklor edebiyatının dünya çapında bir hocası, bir halkbilimci İlhan Başgöz'den bahsediyordu ve İlhan Başgöz Hoca'nın sağlık durumunun elverişsiz olduğunu, Türkiye'ye dönmek arzusunun yüksek olduğunu ifade ediyordu.

Prof. Dr. Necdet Ünüvar
(Ankara Üniversitesi Rektörü)

Daha sonra Hoca'mızı davet ettim. Hoca'mız detaylı bir şekilde konuyu bana tekrardan aktardı. O Hoca'mız Serpil [Aygün Cengiz] Hoca'mızdı. Benim

gündemime rahmetli İlhan Hoca'yı ilk kez gündemime sokan Serpil Hoca'mızdı ve daha sonra "Şöyle bir şey planlayalım" diye konuştuk. Bizim eğitim sezonumuzun açılışında biliyorsunuz bir açılış dersimiz var: "Acaba İlhan Hoca'mızı getirtip o dersi verdirebilir miyiz?" diye konuştuk, ama sağlığının buna çok elverişli olmadığını ifade etti. Ama şöyle bir şey yaptık, o mektuptan sonra Hoca'mızın Türkiye'ye nakli ile ilgili Sağlık Bakanlığı'mıza bir müracaatımız oldu. Kaderin ilginç bir cilvesi, müsteşarlık yıllarında temelini attığımız, Cumhurbaşkanımızın büyük bir desteğiyle hayata geçirdiğimiz Sağlık Bakanlığı ambulans uçağıyla Ocak ayında Hoca'mızı Türkiye'ye getirmek şerefine nail olduk. Yani *uçak ambulansla Üniversitesinin bir öğretim üyesini getiren bir Rektör* sıfatını kazandırmış oldu. Yani buna hakikaten çok büyük bahtiyar olduğumu ifade ediyorum. Daha sonra İlhan Hoca'mızın Türkiye'ye dönüşteki arzusunu ve sevgisini, bu topraklara olan bağlılığını görünce "İyi ki bunu yapmışız, iyi ki bunu başarmışız" deme fırsatı oldu. Emin olun, Hoca'mızı buraya getirtemeseydik, onu anmak adına böyle bir töreni yapmaya gücümüz, kudretimiz, enerjimiz olmazdı. Hamdolsun, Hoca'mızı bu topraklara yeniden getirmenin bahtiyarlığı içerisindeyiz. Bu topraklardan, çok sevdiği topraklardan farklı gerekçelerle kopmuş bir Hoca'mızdı. Ama kopması, belki de onun dünya çapında bir otorite olmasını da sağlayan bir unsurdu; işi birazcık o boyuttan da görmek lazım; ama bu topraklarda, çok sevdiği topraklarda defnedilmesini arzu ediyordu. Allah ona o arzusunu yerine getirmeyi nasip etti.

İnsanların eserlerinden daha kısa yaşadığına inanan birisiyim. İnsan ömrü bazen Hoca'mız gibi yüz yaşına yaklaşabilir, bazen altmış, bazen yetmiş yıl olabilir; ama onların verdiği eserler yüzlerce yıl yaşar, yaşayacaktır. Ben de İlhan Hoca'nın halkbilimine kattığı eserlerin, ondan çok daha uzun süreli bir yaşam süresinin olacağına inanıyorum. Keşke daha fazla eser verebilseydi, keşke daha fazla eserini biz toplumla buluşturabilseydik, ama ne önemli gerçektir ki kader bir noktada tecelli ediyor ve bu dünyadan fani âleme doğru göç ediyor. İnşallah eserlerini yaşatmak buradaki öğrencilerinin, onu seven talebelerinin en önemli vazifelerinden birisi olacaktır; ama bizim de Hoca'mızın ismini yaşatmamız lazım. Hoca'mızın ismini en azından bu tarihi mekandaki, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'ndeki bir noktaya vermemiz lazım, bu derslik olur, başka bir şey olur. Yani bununla ilgili de Dekanımızdan rica ediyorum. İlhan Başgöz Hoca'mızın ismini biz Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi yaşadıkça yaşatalım diyorum; çünkü bu Fakülte'nin ilk mezunlarından birisiydi. Bu Fakülte'de belki uzunca bir süre görev yapamadı. Hep kendisini Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin bir mensubu olarak gördü. Dolayısıyla biz de kendisini Dil ve Tarih-Coğrafya ile bütünleştirmiş bir Hoca'mız sıfatıyla inşallah onun ismini de yaşatalım diyorum. Allah'tan rahmet diliyorum, Cenab-ı Hak taksiratını affetsin. İnşallah güzel bir şekilde de öbür dünyada da, ebedi alemde rahat etsin diyorum.

Şunu da söylemek istiyorum: Burada Balım [Sultan Yetgin] Hanım'a da çok teşekkür ediyorum. En son bir ilaca ihtiyacı oldu gece, danışmanımız Ümmet

[Artuç] Bey sağ olsun, yoğun bir uğraş sonucu ilacı getirtti; ama uygulama fırsatımız olmadı. Ben inanıyorum ki öğrencileri son anına kadar hep yanında, yakınında olduğunu biliyor, görüyorum. Allah razı olsun onlardan da, teşekkür ediyorum. Allah herkese İlhan Hoca'nın öğrencileri gibi öğrenciler nasip etsin diyerek tekrardan Hoca'mıza rahmet diliyor, mekanı cennet olsun temennisinde bulunuyorum. Sağ olun.

Prof. Dr. Serpil Aygün Cengiz: Bugün burada aramızda İlhan Başgöz Hoca'mızın yıllardır yanında yöresinde olan, ona çok yakın olan kişiler var. Onlardan biri belki de Hoca'mızın son on beş yılının en yakın tanığı Dr. Balım Sultan Yetgin. Fiziken Hoca'yla aynı ortamda olarak -çok zor olacağını biliyorum, ama son konuşmasını yapmak üzere kendisini davet ediyorum.

Dr. Balım Sultan Yetgin: Merhaba, bütün dostlara, İlhan Hoca'mızın bütün meslektaşlarına, dostlarına, sevenlerine… İlhan Hoca'mızın memlekete gelmesine destek olan, yardım eden, Sağlık Bakanlığı'mıza ve İçişleri Bakanlığı'mıza, Rektörümüze, bütün dostlarına, öğrencilerine, meslektaşlarına teşekkür ediyorum; çünkü İlhan Hoca eğer gelemeseydi memleketine, gerçekten içimizde çok büyük bir dertle bırakacaktı. "İlhan Hoca demek Türkiye Cumhuriyeti demek" annesinin dediği gibi. "Cumhuriyet'le yaşadım" diyordu, "Cumhuriyet kadar iriyim, Cumhuriyet kadar diriyim" diyordu. Ben eminim çok mutlu gitti. Memleketine geldi, öğrencilerini, sevdiklerini, bütün dostlarını hissedebildi, görebildi. O yüzden içim de en azından bu açıdan rahat. Çok teşekkür ederim Türk halkına, Türk insanlarına, Türkiye Cumhuriyeti'ne.

Dr. Balım Sultan Yetgin
(Prof. Dr. İlhan Başgöz'ün öğrencisi/asistanı)

Ben sadece Hoca'mın kendi Hocası Pertev Naili Boratav için söylediğini, ben de kendi Hoca'm İlhan Başgöz'e söylemek istiyorum: "Nur içinde yat, Hoca'm, kolaylığın, palavranın, abartmanın dışında bir Türk halkbilimi varsa bu senin bize büyük armağanındır. Söz veriyorum, bu armağanı koruyacağız, geliştireceğiz." Nur içinde yat, Hoca'm. Allah rahmet eylesin. Teşekkür ederim.

Prof. Dr. Serpil Aygün Cengiz: Hoca'mızı yine uzun yıllardır tanıyan, onun için sanıyorum Türkiye'deki ilk dergi özel sayısını hazırlayan, *folklor/edebiyat* dergisinin kurucusu Metin Turan aramızda. Metin Turan'ı davet ediyorum [Hoca'mızı] uğurlamak üzere.

Metin Turan: Başgöz Hoca'mızın sevgili dostları, sevgili meslektaşları, yaşarken tarih olan, tarihle kendisini bütünleştiren bir insan İlhan Başgöz Hoca [ve] onun eserlerinin niteliği konusunda konuşmak benim haddimi aşar; ama o belki de eğitimcilerimizin en halkbilimcisi, halkbilimcilerimizin en eğitimcisi bir kişiliğe sahipti. Yani bir taraftan öğretti, bir taraftan öğrendi,

ama bunu bütün bir topluma yaydı. Hoca'nın sanıyorum büyüklüğü de farklılığı da buradan geliyordu. Sanırım, böyle son birkaç ayına kadar hep yazıştık, bazen bir iki satırla. O her e-postasına başlarken de halden dilden hatırımı sorarak, hepimizin hatırını sorarak başlardı; ama 2050'ye kadar projelerimiz vardı Hoca'yla. Yani şimdi benim bilgisayarımda Hoca'nın henüz yayımlanmamış *Türk Halkbilimine Giriş* dosyası var, *Saz Şiiri Bibliyografyası* var. Ta Dil Tarih'te öğrenciyken Wolfram Eberhard'ın yönlendirmesiyle -kendisinin deyimiyle pösteki sayar gibi- o zaman yaptırdığı çalışmalar var, "Şunları da yaparız, bunları da yaparız." Yani Hoca son günlerine kadar hep çalışmaktan, üretmekten söz etti. Sanıyorum bizlere bıraktığı en önemli miras da budur: Çalışmak, toplumuna, milletine layık bir insan olmak. Anısı önünde saygıyla eğiliyorum.

Metin Turan
(Folklor Araştırmacıları Vakfı Başkanı)

Özellikle de onun Türkiye'ye gelmesinde emeği geçenlere çok çok teşekkür ediyorum; çünkü en büyük arzusu buydu, bu topraklara gelmek, o sağlandı. Anısı önünde tekrar saygıyla eğiliyorum. Sağ olun.

Prof. Dr. Serpil Aygün Cengiz: Aramızda değerli bir edebiyatçı var: Yusuf Şaylan. O da Ali Ekber Ataş'ın Hoca'mızla ilgili bir şiirini okumak ister. Buyursunlar.

Yusuf Şaylan: Önceki konuşmacı Hocalarımıza, üstatlarımıza teşekkür ediyorum. Çok iyi ifade ettiler İlhan Başgöz Hoca'mı. Ben de naçizane edebiyat okuru olarak takip etmişimdir hep Hoca'mızı. Ali Ekber Ataş isimli arkadaşımız -kendisi İstanbul'dan gelemediği için- şiiri bana gönderdi.

Hoca'mla ilgili yazılmış, ama henüz hiçbir yerde yayımlanmamış bir şiir. Sürçü lisan eylersek kusurumuza bakmayın.

KENDİNİ SÜRGÜN ETMİŞ EL MEMLEKETİNE
[İlhan Başgöz Hoca'mıza]

kış düğümlerinden azad yaz kokularında doğa
hız kesmeyen dalına asıyor kendini zamanın
zaman ki ölüm sağanağıdır yağıp duran ömrümüze
körmüdür ki görmez külümsediğini be zalım

omzuna bir kuş konuyor adamın bir türkü kuşu
dil tarih zamanlarından ta uzun nefes isteyen
953 senesinin sansaryan hanı üç numaralı odası
duvarda yazılar şiirler şiirlerde hep enver
el yazısından tanır onu burada kaldığını ilhan
nereden bulmuşsa kalemi punduna getirip
döşemiş duvarlara eğin'in ela gözlü son türküsünü…

failâtün'le vurur üç numaralı hücresinin kapısına
aynı ölçüler aynı ses kalıplarında bulur yankısını
on iki numaralı hücrenin kapısından
sansaryan han'ın taş duvarları arasında
iki eski dost yeniden buluşur tabutluklarda

ilhan ki ikinci bir muzaffer şerif olmadan
sürgün etmiş kendini el memleketine
neyse ki yurdunda şimdi

tutup göğün maviliğine sığdırdım adlarını
yer yüzünü armağan ettim onlara
ödünsüz bağlılıklarına tutundum dil yurdumun
öyle uğurladım aynı anda halep'in on iki kapısından
çıkıp giden nesimi'nin mansur darında gül yanaklı
yardan gayrı her şey ortak diyenlerin yanına
[*4 Şubat/16 Nisan 2021*]

Yusuf Şaylan
(Emekli işçi)

Prof. Dr. Serpil Aygün Cengiz: Hoca'mızın son birkaç yıldır hayatına yakından tanıklık eden, doksan sekiz yaşındaki Hoca'mızın genç arkadaşı, Ankara Üniversitesi Hoca'mız Cemil Kurt'u konuşmasını yapmak üzere davet ediyorum. Buyurun, Hoca'm.

Cemil Kurt: Serpil Hoca'mın da söylediği gibi ben Hoca'mızın hayatına daha geç dahil oldum, Balım Hoca'mdan, Serpil Hoca'mdan; ama bu kısa zamanda çok yoğun şeyler yaşadık.

Cemil Kurt
(Ankara Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Araştırma ve Uygulama Merkezi Türkçe Okutmanı)

Belki kırk, elli yıl sonra Hoca'yı doğduğu topraklara, Sivas'a götürmek onurunu yaşadım Hoca'yı tanıdıktan sonra. Hoca gerçekten çok güzel bir Türkçe konuşurdu. Bu ortamda Hoca'nın öğrencisi olmaya yaraşır güzellikte konuşmak gerçekten çok zor. Zorluk süreci geçirdik. Başta Rektör Hoca'mız Prof. Dr. Necdet Ünüvar olmak üzere gerçekten burada olmamıza vesile olan herkese çok teşekkür ederim ben de kendi adıma. Hoca, artık sözün bittiği, çaresiz durumlarda her zaman getirirdi ama Enver Gökçe'ye mutlaka bir atıfta bulunurdu. Böyle durumlarda da genellikle bu atıf, "Telden / Demirden geçsen / Mahpusu delsen / Ne fayda" olurdu. Evet, bugün belki bu duyguyu yaşıyoruz. Saygılar sunuyorum hepinize.

Prof. Dr. Serpil Aygün Cengiz: Bugün yine Hoca'mızla yakından tanışma fırsatını bulan çok değerli bir öğretim üyemiz de burada. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Sosyoloji Bölüm Başkanı Prof. Dr. Hayriye Erbaş.

DTCF'nin tarihiyle ilgili yazdığı çok önemli bir yapıt var [*Bir Cumhuriyet Çınarı: Sözlü Tanıklıklarla Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi'nin 75 Yılı*, 2017, İş Bankası Kültür Yayınları]. O kapsamda, Hoca'mızla uzun bir görüşme yapmıştı. Kendisini davet ediyorum. Hoca'm buyurun.

Prof. Dr. Hayriye Erbaş: Merhaba, dostlar, İlhan sever, İlhan Başgöz Hoca'mızın sevenleri. Ben İlhan Hoca'yı eskiden de tanırdım, ama uzaktan. Daha çok Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde verdiği konferanslardan tanırdım. Ancak *Bir Cumhuriyet Çınarı* kitabını hazırlarken, eserini hazırlarken, o çalışmada İlhan Hoca'ya yer vermek nasip oldu bana ve kendisiyle öyle daha ayrıntılı, daha yakından tanıştık. İlhan Hoca demek gerçekten Türkiye demek, İlhan Hoca demek memleket demek. Rektör Hoca'mızın söylediği odalara isim vermek, ben çok çok önemsiyorum bunu. Gerçekten aynı dönem diğer değerlerimiz Dil Tarih'te yetişmiş, ama aslında Türkiye'nin genel karakteri içinde bir şekilde savrulmuş insanlarımız var. Behice Boran, Niyazi Berkes ve Pertev Naili Boratav, bu isimleri yeniden dünyaya -dünya tanıyor zaten- öğrencilerimize tanıtmak için seferber olmak lazım ve İlhan Hoca'yı ben o hocalardan aldığı derslerle, o ortamda büyümesiyle -büyümüş çünkü üniversiteye gelince çocuk gerçekten- biz, gençlere, öğrencilerimize değerlerimizi aktarmadığımız sürece onlar bu değerleri anlayamıyor, kavrayamıyor, çok geç oluyor ya da. O açıdan İlhan Hoca'yı ben örneğin başka bir isimden bahsedeceğim: Söyleşimizde Saffet Korkut'tan bahsettik. Saffet Korkut vesilesiyle öğrencisi olmuş bu Fakültenin ve minnettar olduğunu söyledi. Onun üzerine Ahmet Özer, şair Ahmet Özer beni aradı: "Hoca'm," dedi, "Dil Tarih'te böyle bir Hoca varmış, İlhan Hoca'nın bahsettiği, değer verdiği bir Hoca. Onun bir fotoğrafını bulalım." Onun hakkında dışarıdan biri yazı yazıyor [bir] edebiyat dergisine. Yani bizde yazılmamış, bir fotoğrafı bulamadık, silik bir fotoğraf var ve öyle bastırdık.

Prof. Dr. Hayriye Erbaş
(Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Sosyoloji Bölümü Başkanı)

Demem şu ki İlhan Hoca ve İlhan Hoca'nın Dil Tarih'in ilk dönem hocaları bizim için büyük değerler ve İlhan Hoca'nın söyleşisi aslında beni tam o günlere götürdü. Yani konuşurken, Türkiye'ye küsmemiş, ama bir kırgınlık var, ama bu kırgınlığın da bir anlamda aydınlığa gideceğine her zaman umudu olan Hoca. Dolayısıyla bugün bizim burada toplanmamız hem Türkiye'de kötü şeyler yaşıyoruz; ama bir taraftan da geleceğe umudu taşıyoruz ve bunun çoğalması için bizim gerçekten değerlerimize sahip çıkmamız gerekiyor.

İlhan Hoca'yı o açıdan gerçekten dinlerken, Türkiye kokuyor, memleket kokuyor, hiç ayrılmamış, yıllarca sanki hep burada yaşamış gibi hissettim ve

çok çok saygı da duydum. Yaptığı çalışmalar -Berkes'te de öyle aslında, Niyazi Berkes'te, yurtdışında ama kalpleri burada atıyor hepsinin. Dolayısıyla da biz bu değerlerimizi gerçekten Rektör Hoca'mızın söylediği gibi yaşatmak isteyelim.

Bir Cumhuriyet Çınarı Sözlü Tanıklıklarla DTCF kitabında yer alan, yani çok da aman aman gerekli değil gibi görünen, aslında ne olacak söyleşi bunlar, ama sonrasında biz o çalışmada, projede yer alan hocalarımdan beş tanesinin ilk dönem öğrencilerini kaybettik şimdiden, yani bu son dokuz yıl içinde. Dolayısıyla da ben bilim yapma açısından o dönemi hani canlı ve bu topraklarda yetişen değerlere sahip çıkmanın ne kadar önemli olduğunu ve İlhan Başgöz Hoca'mız hep bunu söylüyordu, hep o hocaları anarak söylüyordu. Biz de bunu bir gelenek olarak sürdürmemiz gerektiğini İlhan Başgöz Hoca'mızla söyleşimizde yeniden yeniden içimde hissettim bunu. Bana büyük bir katkı olarak döndü diye düşünüyorum. Saygıyla anıyorum, bütün hocalarımızı saygıyla anıyorum. Teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. Serpil Aygün Cengiz: Son sözü Hoca'mızın şu anda aramızda bulunan yakın akrabasına vereceğiz; fakat son sözü kendisine vermeden önce konuşmak isteyen varsa ve benimle iletişim kuramamışsa? Acaba buraya gelmek isteyen olabilir mi? Konuşmak isteyen olabilir mi?...

Son sözü Hoca'mızın yeğeni, yakın akrabası Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Barış Şimşek'e bırakıyoruz. Kendisini davet ediyorum konuşmasını yapmak üzere. Buyurun, Hoca'm.

Prof. Dr. Barış Şimşek: Değerli hazırun, İlhan enişteme, Prof. Dr. İlhan Başgöz'e bu töreni düzenlemekte gösterdiğiniz saygı ve katıldığınız için, gösterdiğiniz sevgi için ailem adına teşekkür etmek istiyorum. İlhan enişte benim için *Çıt Etti Çiçek Açtı*'dır. Çocukluğumun ilk kitaplarından biri olan, halen de kütüphanemde duran *Çıt Etti Çiçek Açtı* kitabındaki bilmece halen hafızamdadır. Cevabı "kibrit" olan bu bilmecenin aslında bir de anlamı var: Gördüğüm kadarıyla o kibritin ışığıyla birçok öğretim üyesini, dostunu, arkadaşını aydınlatmış ve onları yine aynı kitabında yer alan "Oda oda odalar birbirini kovalar," tren olan bilmecesiyle de lokomotif görevi görerek bu odalardaki öğretim üyelerini buraya kadar getirmiş. Gerçekten kendisiyle gurur duyuyorum. Yeğeni olduğum için de çok mutluyum. Bu trenin lokomotifi şimdilik aramızdan ayrıldı; ama vagonlarda yetiştirdiği öğretim üyeleri bu lokomotife geçerek, burada gördüğüm kadarıyla Türk edebiyatındaki görevini aynı şekilde devam ettirecek. Sayın Rektörüm, değerli katılımcılar tekrardan sizlere teşekkür ediyorum. İlhan enişte ışıklar içinde uyusun, ruhu şad olsun. Çok teşekkür ederim.

Prof. Dr. Barış Şimşek
(Gazi Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi)

Prof. Dr. Serpil Aygün Cengiz: Sayın Rektörümüze ve değerli siz tüm katılımcılarımıza, bugün burada bizimle olduğunuz için, Hoca'mızı bizimle birlikte uğurladığınız için, hepimiz adına, Halkbilimi Bölümü adına çok teşekkür ediyorum. Buradan hep birlikte Kocatepe Camii'ne geçeceğiz. Öğle namazını müteakip kılınacak cenaze namazının ardından, [Halkbilimi] Bölümü'müzün ikinci kurucusu Prof. Dr. Sedat Veyis Örnek'in, yine burada düzenlenen cenaze töreninde, "Mezarlığın asrisi mi olur?" dediği Cebeci Asri Mezarlığı'na Hoca'mızın naaşını defnedeceğiz ve orada yine aynı mezarlıkta daha önce defnedilmiş olan, [Halkbilimi] Bölümü'müzün değerli hocaları

Prof. Dr. Sedat Veyis Örnek ve Dr. Mehmet Tuğrul ile İlhan Başgöz Hoca'mızı buluşturacağız orada. Programımız burada tamamlanmıştır. Çok teşekkürler.

Prof. Dr. İlhan Başgöz'ün cenaze töreninden bir görünüm
(Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi
Farabi Salonu Fuayesi)